

SELMECBÁNYAI HIRLAP

Egy évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona
50 fillér.

—egyes szám ára 20 fillér.—

Hirdetések megállapodás szerint számítanak.

—Nyilttér díja soronként 20 fillér.—

Felolós szerkesztő:

DR. PAULOVIČS ISTVAN

Az expedíciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Agost özvegye és fia

őéhoz intézendők.

hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Kié lesz a diadal?

A háború előtti Magyarországon a politikát, a társadalmi, művészeti és irodalmi életet teljesen materiálista közszellem hatotta át. Ez a közszellem mindenüvé magával hurcolta a materiálista élet- és világfelfogás gyakorlati következményeit. Ezek a következmények a politikában: az osztályharcok szítása, a társadalom széttépése, az internacionalista propaganda; a társadalmi életben: az etikai idealizmus meggyilkolása, az élvezet és a haszon elvének minden egyéb fölé való emelése s ezzel a kultúra igazai kincsének a lebecsülése; az irodalomban és a művészetben pedig: léha és szemérmetlen testiség, a logikai, etikai és esztetikai teljes devalválció.

Ez a világvihar talán semmit sem zúzott annyira széjjel, mint ezt a gyakorlati materiálistmust, amikor egyszerre tudatára rázott bennünket legnagyobb szellemi értékeinknek s ezek végveszedelmének. A há-

ború sújtó ököllel vágott le azokra, akik az igazság és az erkölcsi jó világrendjébe kaptak bele s újra törvényé tette a szeretetet, az ünfeláldozást, a becsületet és a tisztaságot. Mélyen érezzük, hogy az, aki a XX. század apostolának litte magát, aki csak a maga gyönyörűségeit és hasznát hajhászta s másokat is magával csalogatott, most a megvetés legmélyebb mocsarába süllyedt, elvesztette hitelét, létjogosultságát: megsemmisült. Nem hiába panaszkodnak a nyugatosok, szegények, hogy végül van, nincs mit keresniök ebben a világban: teljesen meztelenül látszik irányzatuk semmisége. Aki figyelemmel kíséri a Budapesti Hirlapban, a Nyugatban, a Világban s az ez utóbbiak levezetéseitornáiban dülő irodalmi harcot, észre kell vennie, hogy a Budapesti Hirlap erővel teljes, férfias és tárgyilagos támadásaival szemben milyen siralmasan gyarló eszközökkel védekeznek a „szent“ Nyugat hívei, előhozakodva gorombasággal, rabulisztikával, szelvénykedéssel, csakhogy megvédelmezhesék irányukat, mely minden inkább, csak nem erkölcsös. Hazafiatlan, nemzetellenes, per-

verz és büntös volt ez az irodalmi és művészeti irányzat. Elsőporra a háború, hogy az omladékaín egy új, egy nemesebb, tisztább irodalmat keltsen életre.

Megborzadva kell gondolnunk arra, hogy akadt a magyar tanárság, a magyar tanítóság körében is egy tábor, mely ezt a világnézetet akarta — bár „általános emberi erkölestán“ köntösében is — az egész jövő generáció szellemévé tenni. Ha ez a tervük már évtizedekkel ezelőtt megvalósult volna, még elgondolni is rettenetes, mi lett volna velünk ebben a világítéletben. Szétfújta volna bennünket, mint a hamut...

Ez a törekvés, ez a szándék is ott forrong, lángol, hullámzik az idők nagy kohójában, ahol a jövendő új öntvénye készül. Hisszük, hinniünk kell, hogy új, erős, diadalmas Magyarország fog számunkra kikerülni onnan. Ki fog égni mindaz, ami hitvány és rossz volt a régiiben és megtízszereződik mindaz, ami jó, nemes, erős és életrevaló volt benne.

Igy kell lennie. Ezt mutatják, kétségbevonhatatlan bizonyossággal, az idők jelei, amelyek bebizonyították, hogy, bármint állja

Megint... .

Megint nem alszom éjszakánként
S reggel megint fái a fejem.
Édes anyám, lásd, nem tudom már,
Mi lesz velem?

Megint felzabolják az álmod
Nyugodt, szendérgő véremet.
Megint forró csodák kőszé visz
A képzelet.

Oh, de szeretnék hazamenni
S mendáni néked valamit!
Oh, de szeretnék elfeledni
Őrské valakit!...

Ördös Renée.

Bíborzárnyon.

Barátommal minden éjjel együtt vártunk valamit, nyughatatlanul, türelmetlenül, sóvárogva. Eleinte magunk sem tudtuk, hogy mit. Hetek, hónapok múlva ébredtünk csak a tudatára, hogy — a hajnalat várjuk.

Már a legszívósabb korbályok is kidűltek mellőlünk. Az éjszakai pincér-had és a zenészek aludni tértek. Mi még együtt maradtunk és vártunk.

A kávéház ablakai már azt a csodálatos mély ibolyakék színt engedték át, amelyet eddig csak egy kínai szent palástján láttam, de ez is csak megközelítette a megközelíthetlent: a virradás méia. halkán pibegő, sulamászerű színt.

Ilyenkor a világ nagy töredelmesének, bűnbánóinak magukbaszóló vágya fogott el bennünket. Egyszerre szeretünk volna megszabadulni minden piszkától és ajfasságtól, amit az éjszakkák kentek ránk.

Ruhánk, amely az éj folyamán meggyűrődött, mint Nesszus kontése égetet bennünket. Szemünkkel légkarika fogta körül, amely sajgott. Útáltuk, gyűlöltük saját magunkat, ahogy csak az oszlopon verekző régi szentek undorodhattak a testüktől.

Most már tudom, hogy minden hajnalban ujjászűl-tünk.

Az az izzó rubinpiros szín, amellyel a keleti égbolt sötét kárpitjának szegélye égett, ellenállhatatlanul vonzott bennünket. Egyszeresen feljé mentünk, ama emékoszlop felé, mely az Andrásy-út végén minden színes hajnalon még kontúrjában is megmesésdik.

Vonzott bennünket ez a felkiáltójelszerű kő,

mint a mekkaí zarándókokat a Kaaba. És nem tudtuk szemüket levenni az izzó föltről, amely megpörkölte és lángpalástá hasogatta az éjszaka kontösét. Ennek a hajnali tűzijátéknak voltak bolondjai.

Nem szóltunk egymáshoz semmit, nem is mertünk beszélni. Gondolataink némán viaskodtak, leteperték egymást. Valami vajúdolt bennünk, nagy érzések, nagy elhatározások születtek és arcunkra fájdalom voltak írva.

És egy ilyen hajnalon megkérdeztem barátomtól:

— Mit gondolsz, szeret-e Anna?

Barátom nyugodtan felelt:

— Szeret.

Hosszas, komoly megfontolás után mondta ezt. A meggyőződés teljes erejével. Pedig Annát talán még sohasem láttam. Ismerni egyáltalán nem ismertem.

Újra megkérdeztem tőle:

— Annát feleségül akarom venni. Mit gondolsz, szeret-e ő engem?

És barátom újra nyugodtan, határozottan felelt:

— Szeret.

Ma is esodálkozom, hogy barátom honnan merlette át a határtalan bátorságot, hogy egy nőről, akit nem látott, nem ismert, a legbiztosabban

is ki a világ a tűzpróbát, három szellemi hatalom diadalmos erőben csak növekedhetik, igazolást nyerhet és meggyarapodhatik. Ez a három szellemi hatalom: az igazi nemzeti öntudat, az igazi erkölcsi idealizmus és az igazi vallásosság. Ezek hordozzák magukban az emberhez méltó élet titkát s azért végrelegesen és föltétlenül az lesz a diadal, aki ezekért a kincséért harcol s harcához ezekből merít erőt.

A drágaság.

A magyarországi munkaadó- és munkásegyletek országos értekezletet tartottak s ennek az értekezletnek a határozatából memorandum alakjában terjesztették a kormány elé kívánásait és panaszait. Ez a lépés alkalmas adott a miniszterelnöknek arra, hogy igen becses kijelentéseket tegyen a drágaság okairól és az ellene való védekezésről.

Természetes, hogy mindenki foglalkozik ezzel a kérdéssel s igyekszik az orvoslás módját megtalálni, de az már nincs rendjén, hogy egyes körök vagy osztályok más társadalmi osztályok helyzetében vagy a hatóságok magatartásában keresik a baj forrását. Igen helyesen mutatott tehát *Tisza István gróf* miniszterelnök arra, hogy az e téren jelentkező feladatokat csak az egyetemes társadalom és a hatóságok egyetértő, közös munkájával lehet megoldani.

A drágaság főoka nyilván maga a háború. A történelem bizonyítja, hogy még nem volt háború a földön, amely ne járt volna az elsőrendű életszükségleti cikkek árának az emelkedésével. Leszűrt közgazdasági igazság tehát, hogy a háború és a drágaság között okozati összefüggés van.

Már most csak az a kérdés, nagyobb-e nálunk a drágaság, mint amennyire a háborús állapot szükségeséjében magával hozza, aránytalanul nagyobb-e, mint más hadviselő államokban s történt-e ebben a tekintetben a választás, vagy éppen egyes osztályok érdekeinek való jogosulatlan kedvezése.

Tisza nemcsak hogy tagadólág felelt ezekre a kérdésekre, hanem teljesen meggyőző erővel fejtette ki az ő megállapításával ellenkező föltevések tartatlanságát. Kimutatta, hogy a mi drágaságunk nem aránytalan a más államok drágaságához képest. Ellenségeink minden kimélet nélkül való gazdasági háborút is folytatnak ellenünk és tengeri hatalmukkal nemcsak a mi rovásunkra, hanem a semleges államok rovására is visszaélnek. Egyenesen a kifizetéseinkre törnek s ezzel szemben döntő eredményű sikerünk, hogy ezt az embertelen céljukat a drágaság árán meg tudjuk hiúsítani.

A kormány minden tőle telhető megtett az áremelkedés elfajulásának a megakadályozására. Kivételi tilalmakkal és maximális árak megállapításával igyekezett a drágaság szertelen fokozódása elé gátat vetni. Az új illésszak elé terjesztett egyik javaslatában különösen szigorú büntetéseket kér az árak mesterséges drágítói ellen s foglalkozik egy élelmiszerközpont létesítésének a tervével s ettől az új intézménytől sok jót vár.

Tisza nyilatkozatának a hangsúlya azonban azon volt, hogy az egész ügyben részrehajlás vádját nem érhetne a kormányt, amely ezentúl is minden jogos érdek összeegyeztetésében keresi a helyes megoldást, amint eddig is tette. A világháború terheit mindenki érzi és merőben téves nézet, hogy a termelőket bármi tekintetben is kiváltságos helyzetbe kerülőnek a fogyasztókkal szem-

ben. A termelő, ha van is pénze, gazdasági tőkétjétől volt kénytelen megválni; a bankóval pedig — mint talpraesetten mondta Tisza — nem lehet szántani.

Ép ilyen sarkigazság az is, hogy egyoldalú és helyt nem álló vádaskodással nem lehet komoly betegséget gyógyítani. A világháború: a nemzeteknek minden erejükkel való mérkőzése. A győzelem egyetlen titka pedig: az egyívóvalók szoros összetartása, nemcsak az ellenségek, hanem a belső nehézségeknek a leverésében is.

A drágaságnak is csak ez a kúrja...

A gyakorlati közgazdaság felé.

Az angol képmutatás mindig a szabadelvűség jelszavát dobta a kiszíjolyozandó gyarmatállamok népei közé. Azért tette ezt, hogy jótéménynek lássák az angol kereskedelem embertelen műveleteit, vagyis a szabadrablás elvére alapított angol kereskedelem pusztítását, amely az éhínség fegyverével győzte le keleti tartományának néplázadásait.

A mostani világháborút megelőzőleg már mintegy két évtized óta kimutatható célatzatossággal vette rá magát az angol kereskedelem a magyar élelmiszer piacokra, vasiparra, agyagiparra. Mesterségesen előidézett munkásmozgalmaival, árfejhajtsaival elérte már a háború előtt tíz évvel, hogy a megélhetést a magyar birodalom területén egyre drágábbá tették a szabad kereskedelem martalócái, ezek a mi belső ellenségeink.

Érdekes visszamenőleg áttekinteni közgazdasági lapjainkat, amelyekben már évek óta nyomatlan látnak annak, hogy a kivándorlás főoka a drágaság. A magyar városok közönségei évről-évre megismétlik panaszait a drágaság ellen.

A jelenkor történetírója nagyon szomorú képet fog rajzolni közállapotainkról, ha megállapítja, hogy az utolsó 20 év alatt hány kérelemmel fordultak a magyar birodalom városai a törvényhozáshoz, eredmény nélkül.

A világháború borzalmi között aztán a magáról megfeledkezett angol képmutatás oda kiáltotta Európának, hogy mi is megérthessük,

állította, hogy szeret engem? Hátha épp az ő választól tettem függővé, hogy életemet megosszam azzal az ismeretlen nővel, akit Annának neveztem?

De barátom akkor nemcsak a szememből, hanem a szívemből is tudott olvasni, mert szinte testvérek voltunk, a hajnal gyermekei. Észrevette a hangomon, az arcomon, hogy Annát szeretem. Hajnali testvérem nemcsak az én szívémben tudott olvasni, hanem Annának is...

Egyre mélyebben ereszkedünk bele a hajnalba. A rózsajűző tünemény elterül: a tavon. Gyöngyházifényű ködlátványait szétteregette a víz színezésű, csillogó tükrén, amelyen születő világosságok vakító sávjai csillogtak elő vagy eltűnedezek.

Fehér hatjúk mozdulatlanul kitért szárnyuk pompájával sikkoltak a kődön át. Nem űsztak, hanem lebegtek, mert az egész hajnali tünemény a föld fölé volt emelve. A fák lombját pitymaltai szél selyemzizegessé simogatta és a bokrokból az ébredező madarak pityegése valami közeli, nyugtalan örömmámort jelzett...

Csónakba szálltunk. Az evezőket szabályosan mozgattuk és nem szóltunk újra egymáshoz egy szót sem. Csak arra emlékszem, hogy hátradőltem és szédülve néztem, ahogy az alabástromszínű kődben a hatjúkkal együtt lebegtünk nesztelenül tova.

Már az evezők sem csapkodtak, mintha, szívünk verése hajította volna előre a csónakot ismeretlen érzések, ismeretlen partok felé...

A tó közepén izzó aranyárga korongot pillantottam meg, amelyen a melegsárga fénycsok barázdásan táncoltak. Honnan bukkant elő az aranytű? Talán leestett az égből. De hiába néztem fölfelé, a nap korongját még zsi-bongó, ébredező felhők takarták át a keleti szembatár peremén.

Lassankint kinapalodott a világ. Napfény terjengett mindenfelé egyenletesen, háborítatlanul. A tavi ködök eltűntek. Hatjúk és csónakok immár a vízen űszkáltak. A fákról madarak dala zengte az új nap születését.

A reggel visszakergtetett bennünk a városba. De még mindig nem értünk aludni. A szívünk tele volt sok mondanivalóval. Vírasszástól vörös szemmel betűrtünk egy kávéháza, hol a friss, reggeli kávét már buzzógn iták koránkelt polgártársaink.

Milyen különös volt ez a józan, nyugodt társaság! Megmosakolva, megborotvátva űltek körülöttünk és lopva, gúnyosan pillantgattak ránk, akiknek a szeme a vírasszástól vörös volt és akiknek még a keféletlen, tegnapi ruha volt.

Különösen egy kövér, borotvált arca emlékszem. Ismertem látásból. Tudtam, hogy mi a

foglalkozása. Látszott rajta, hogy szereti az életet és a pénzt. Gúnyos kárörme, hogy minket, a hajnali gyermekeit, kócosan, elzűllötten pillanthat meg, szinte előlított széles arcán, amely e pillanthatban a japáni bölcsesség vigyorgó istenére, Ho-teire emlékeztetett.

Barátom egy ujságba írta tekintetét. Nem olvasott, csak iszonyodott. Iszonyodott a józan tudáságtól, az élettől, amelynek zajos ritmusát odakinn az utcán villamos eszenyűgű verték ki és siratta hajnali illúziók szétfoszlását.

Kimenekültünk vissza az utcára. A fal mellett sompolyogtunk, mint akik szégyellik magukat. Csak egy csöndes kis utcában álltunk meg, hol nem kelték föl még az emberek a fejüket felett egy ablakban cserép muskállyi virított; a függöny mögött egy egyszerű munkáscaféál horkolt és élvezte a vasárnapi reggel boldog nyugalmát.

— Elvegym-e feleségül Annát? — kérdeztem barátomtól.

— Vedd el — felelt komolyan, határozottan... És így házasodtam meg.

Szini Gyula.

hogy ± 0 a kizehatelt feyverével harcol - s amit eddig csak sejtettünk, most már világos lett előlünk, hogy a nemzetiségi vizsálók fejlődésén kívül, ellenségeink a kizehatelt feyverével is régóta titkos harcot folytattak a magyar nemzeti állam ellen.

Ezöknek a veszedelmes, mert titkosan működő feyvereknek leküzdeésé meg szigorú büntetőtörvényekkel sem gondoskodunk. Közudomású ugyanis, hogy a nemzetiségi bujtogatásokat, valamint az élelmiszerekkel tüzött s mindenféle uszortát védelmébe vette a magyar törvényhozás, melyet a szabadelvűség és szocializmus jelszával félrevezettek titkos ellenségeink.

Ma már, mikor az élelmiszerek uszorája mellett minden téren az uszora legborzalmasabb fajtaján találkozik a magyar nemzet is, beigazolódott, hogy elkéselt dolg már csak büntetésekkel segíteni ezeken az állapotokon. Céltalan vállalkozás csak kongresszusokkal orvosolni ezt a társadalmi betegségét, amely elpusztítja a harcoló magyarságot, hogy az új Magyarbirodalmat egy egészen idegen sáskalábad vegye birtokába s a pódéák országá legyelen beléle.

Ide egészen más eljárás kell a még élő magyar társadalom részéről. Ide az kell, hogy közigazgatásunk és főleg kormányunk minden erejével, egész lélekével felkarolja a feladatot, azt a kötelességet, hogy végre megvédje a magyar társadalmat a kizehatelt, vagyis a tisztességellen, a prostitúttal, a szabad kereskedelem pusztító, korrumpáló, emberirtó túzelmé ellen.

Ha már egyszer tisztában van az állam azzal, hogy a magyar nemzet a világ legtehetősegebb emberanyaga, amely a földművelés, ipar, művelés, tudományok és feledezésék terén óriási értékeket tudna teremteni az állam számára; akkor ennek az emberanyagnak gondozása, ennek az értéktérmelesnek támogatása, mint közszolgálat, az egész közigazgatást és törvényhozást kell, hogy kötelezze. És aztán, ha a gyakorlati közigazgatás férfiai az alkotás terén sikert érnek el, akkor az arra érdemes tisztviselőket, a hivatali személyzetet jutalmazza meg az állam. Ezzel aránytalanul többet használja, mint egy új népségfőhivatal felállításával. Hiszen tudjuk, hogy ezeknél a kirendeltségeknél éppen a közigazgatás férfiai eddig nem nagyon vették figyelembe. Pedig a magyar közigazgatás férfiai mellőzni és a népségítés feladatait másokra bízni, sőt azokat bökényen díjazni, céltalan eljárás volt. Ez félreismerése volt a közigazgatás feladatainak, melynek éppen a nép feltegeit, bajainak, sérmeinek orvoslása, ügyeinek elgizátása volna a legszebb hivatása. Bár végrevathára belátánk ezt az illeltekés tényezőket, akik még mindig Werbőczy elveit követik s nem látják be, hogy a magyar közigazgatás férfiai között mennyi sok értékes erő van telenségre kárhoztatva. A világháború megmutatta, hogy mily sok, nagy képeesség, nagy erkölcsi és tudományos érték van a magyar közigazgatás férfibaiban, akiknek szívósága a világháború nagy megpróbáltatásai között áldásos működést fejtethet ki. Mindig ismétlem, hogy a sokat ódsárolt magyar közigazgatás bámulatos értékekkel és erőforrásokkal rendelkezik és e nagy erőforrásokat fel kellene tudvösen használni, nem pedig bedugni, mellőzni, parlagon hagyni.

A jászberényi polgármester volt például az első Európában, aki községi üzembe vett egy malmot a községi kenyérgyár céljaira, mint azt Hamburg és több nagy német város később e magyar példára megselekedte. Voltak magyar szolgabírák, akik járásaikban az élelmiszoruzortát még esztrájában elfojtották, pedig semmivel sem volt nagyobb hatáskörük, mint kartársaiknak. Mielőtt a német birodalmi törvényhozás elrendelte volna, hogy az élelmiszoruzoruzásokat közmegeveetésnek kell kitenni és állampolgári joguktól meg kell

fosztani, a magyar Városok Lapja már ezt az elvét egy évvel hamarabb sürgette s mint tudjuk, a magyar városok nagy helyesléssel fogadták.

Nem szükséges tehát mellőzni a magyar közigazgatás férfiai, ha azt akarja a kormány, hogy a közlemezés terén előfordult bajokat orvosolni lehessen. Nem szükséges kirendeltségeket, szakbizottságokat stb. előlékel alkotni, hanem e munkára az egész közigazgatást igénybe kellene venni, az egész közigazgatásnak minden erejével ezt az ügyet, — amelynél ma nincs fontosabb — kellene szolgálni.

És majd csatlakozik hozzá a hatalmas egyház, a törvénykezős, értelmség, a közvélemény is, szóval az egész magyar társadalom, amely eddig igen szociális tévtanok hatása alatt állott, amíg ki nem ábrándult belőlük, látván, hogy még a legelőtevegőbb kérdéseket is minő rossz tanácsokkal akarta megoldani, belátván, hogy hiszen a drágaságot is éppen a német, angol, francia földről becsempészett világháborúttó tévtanoknak köszönhetik. Pedig hogyan lesték a világháborúttó sztrájkok után egy jobb kor hajnalát a félrevezetett munkások! Ma már azok, akik azt hirdetik, hogy az általános, titkos választás fognak megszűntetni minden drágaságot és uszortát, azok nem találnak hitere többé, mert látják, hogy a közkörmányzatnak köteleltsége és joga ebben a kérdésben vezérszeropet vinni, nem pedig a szószátyároknak.

A városok közkörmányzata tehát lépjen a gyakorlati magyar közigazgatás útjára és forduljon el a jelszavak és szónoklatok posványától, az ókori görögök, latinok szószátyárkodó iskolájától, amelyeknek hitelét a XX. század keserves tanulságai teljesen tönkretették. (Városok Lapja)

Hollósy István dr.

A teher.

A világháború eddig mintegy százmillárdjukba került a hadviselő államoknak. És e borzalmas pénzösszegnek a terhet azoknak kell viselniök, akik a világháborúttó előidéztek. Évtizedekig kell majd viselniök a milliárdok ölműsúlyának a terhet, mondja egy kiváló diplomata s ebben a kijelentésben benne van a győzelmi remény, az önbizalom, pozitív értékre átváltoztatva.

Amikor ez a rettenetes, minden emberi képezeletet felülmúló birközás megindult, mindenki azt hitte, hogy a emberi erővel bírja is Európa a háborúttó valamedig, anyagi ereje nagyon, hamar ki fog fogygni. A legtrudósabb nemzetgazdák és fináncpolitikusok hangoztatták, hogy Európa három hónapnál tovább nem bírja pénzzel s ime, tizenhat hónapja tart már a háborúttó s még mindenik hadviselő állam bírja pénzzel. Hogy az ántant pénz dolgában egy kissé gyöngébben áll, mint a központi szövetségesek, annak igen egyszerű gazdasági oka van. Az ántant államainak ipara nem olyan erős és fejlett, mint Németországé, viszont nem is fejlődött a háborúttó alatt annyira, mint a magyar-osztrák monarchiáé, kénytelenek tehát külföldi bevitelre szorulni. Ennek azután természetesen következménye, hogy a pénz, különösen az arany, nagymértékben szivárogo ki az országból. A központi hatalmakat Angolország blokádjá majdunen teljesen elzárja a tengerentúli forgalomtól, az európai seleges államok pedig nem ter-

melnek olyan árúkat, melyenekre a központi hatalmaknak szükségük lehet. Így a pénz bent az országban végzi körforgását s a nemzeti vagyon csökkenése jelentéketlen.

Természetes azonban, hogy mindemellett is igen nagy összegekbe kerül a háborúttó viselése. Ezeket az összegeket a produktív munkáktól, a beruházásoktól és az iparfejlesztéstől kell elvonni. Ezek azok a milliárdok, melyek ölműsúlyal nehezdednek az országra. Viszont azonban ezek azok a milliárdok, amelyeket a háborúttó után föltétlenül pótolni kell. Mert a háborúttó után elkövetkező becsületes béke célja csak az lehet, hogy azokat a hónapokat, melyeket a viaskodásban eltöltöttünk s amelyek a nemzetek fejlődéséből valóságát kimaradtak, pótoljuk s megfeszített erővel láthassuk hozzá nemzetünk továbbfejlesztéséhez.

Elhez a fejlődéshez fogják megadni a lehetőséget azok, akik a háborúttóttó földidéztek, azzal, hogy évtizedekig fogják viselni a milliárdok ölműsúlyának a terhet. Méltó büntetésük lesz ez kapzsi ellenfeleinknek, akik le akartak tiporni bennünket. Azoknak a milliárdoknak, amelyeket most a haza védelmére fordítottunk, vissza kell térniök, hogy a becsületes béke munkáját tegyék lehetővé. Ellenségeink pénzén fogunk mi dolgozni, az ő pénzükön fogjuk erőssé és nagyvá tenni iparunkat, közgazdasági életünket, azoknak a pénzén, akik fölünk akartak elszedni mindent, hogy soha többé talpra ne állhassunk.

A milliárdok nem bennünket fognak lábunkról levetni, hanem őket.

Előfizetésre való felhívás.

A Selmecebányai Hírlap január elsejével fenállításának huszonhatodik évfolyamába lép. Vidéki lap életében mindenesetre nagy idő! Hogy ezt az időt megeherelte, annak tanúbizonyossága, hogy hivatást töltött be, hogy közszükséglet elégett ki, hogy programjának mindig, minden körülmények között megfelelt.

Szerkesztésében és kiadásában sohasem anyagi célok vezérlettek bennünket. Az legeggsz s legeggsz szemünk előtt, hogy Selmecebányát, a Felvidék e nagyműltű bányavárosát, a magyarság első géopntájáé tegyük, hogy haladásában támogassuk, közönségünknek az érdekeit képeveljük. Önzellenül, tisztességes munkával, kitartással, férfias szakmóindással, minden személyeskedéstől menten.

Hazafias törekvésünkben azonban segítségre van szükségünk. Ez a segítség pedig nem egyéb, mint Selmecebányai város polgárságának s azoknak a támogatása, akik kedves emlékek fűznek Selmecebányához s akiket minden érdekel, ami e város ősi falai között történik.

Tisztelettel kérjük tehát Selmecebányai város közönségét, olvasóinkat, hogy a Selmecebányai Hírlapra előfizetni, előzetelmünket pedig, akik 25 éven át támogattak bennünket, hogy előzetelésüket 1916. január elsejével megújítani szveskedjenek.

A Selmecebányai Hírlap szerkesztősége és kiadóhivatala.

HÍREK.

Az ifjúság katonai nevelése.

A háború sok, nehéz tanulságot hozott s bő forrást nyitotta meg a reformületeknek. Nem csodálható, hogy most, amikor kitűnt, hogy az állandó hadsereg kiegészítését, az előreléptet kereteken messze túlmenően, adja a nép, sokak elméjében megszületett az a gondolat, hogy — ha már mindnyájan katonák vagyunk s a katonaság nem speciális mesterség, hanem igazán az általános tudnivalókhöz tartozik — egészen természetes volna, hogy ezt a tudnivalót már az iskolában is tanítsák. Azt kívánják sokan, a legkülönbözőbb politikai és szociális elveket vallók, hogy a nép már az iskolából bizonyos hadismereteket hozzon magával. Ezt tartotta szükségesnek a meggyilkolt francia szülők is, jaurs s ezt hirdetik a legkonzervatívabb körök is.

Kétségtelen, hogy jó és hasznos gondolat, csak a reális formái körül vannak még némi zavarok. Milyen lehet az a katonai nevelés? Az iskola elvégre nem részesítheti növendékeit rendszeres rutinközpontban, amint hogy az iskola (a tulajdonképeni szakiskolák kivételével) más téren sem adhat teljes kiképzést, csak alkalmassákká nevelheti a fiatal lelkeket. Ahhoz, hogy valakiből valamikor jó katoná lehessen, három dolgra van szükség: önálló elhatározásra, testi- és lelkiegészségre és fegyelmre. Az élet minden dolgában ez a három a legfontosabb. Eddig is kétségtelen kötelessége lett volna az iskolának, hogy bele nevelje ezeket az ifjú lelkekre. Bizonyos mértékben teszi is, különösen újában, mikor arra törekszik, hogy ambíciót fejlesszen, energiát növeljen, küzdőkédvet és bátorságot ébresszen s elősegítse a test harmonikus edzését, a minden helyzetben való gyors tájékozódást, lélekjelenlétet s az önálló, férfias elhatározást.

A training ezenkívül szigorú fegyelmre is nevel s így a helyes sportnevelés, különösen a cserkészszervezetekben, a bajtársai szellem ébresztésével bővítve, tulajdonképen katonai nevelés, melyhez már csak a fegyver ismerete és a felsőbb osztályokban a hadsereg szervezeteinek vázlatát és a taktika alapfogalmainak való áttekintő tájékoztatás kellene.

Ez azonban mind csak a középiskolákra érvényes igazság, a népiskolákra azonban nem. Mert a hat elemi osztályon át hiába csinálunk akár sportot, akár kifejezetten katonás gyakorlatokat, ezeket a dolgokat, 21 éves koráig, minden gyerek tökéletesen kihasználja magából. Itt nincs más lehetőség, csak a társadalmi szervezkedés. Kész példa erre a tiroli „Standschützök” intézménye s aligha tévedünk, ha azt hisszük, hogy a nép katonás nevelésében a népiscola csak annyiban vehet részt, hogy kedvet ébreszt az ifjúságban a későbbi fegyveres gyakorlatokhoz. Ezeket az ifjúságnak szabadidejében, mulatságból is, kötelességből is, művelnie kellene mindig s arra kellene törekedni, hogy ilyen szervezetek, katonás céllövőtársaságok minden faluban legyenek. Ez azonban nem az iskola dolga, hanem a közigazgatásé, támogatásával a kormány minden ágazatának.

A nép katonás nevelésének, ismétléjünk, nem az iskola a helye, hanem a községi és a városi lövészet és gyakorlótér. Ezt kell megismernünk s akkor az ifjúság katonai nevelésének napjainkban annyit vitatott problémája magától megoldódik.

— **Kitüntetés.** Öfelsége, a király, *Kürthy Lajos bíró* cs. és kir. kamarásnak, Zólyomvármegye főispánjának. Árva-, Bars-, Hont- és Túróc- vármegye, valamint Selmec- és Belsőbánya szab. kir. bányaváros kormánybiztosának, a besztebányai megfolyóállomás miniszteri biztosának, a katonai egészségügy körül a háborúban szerzett különös érdemei elismerésül, a Vöröskereszt I. osztályú hadikétkiményes díszjelvényét adományozta.

— **Hósi halál.** *Wozniczky Béla* bányamérnök, a cs. és kir. 43. golyógerred tartalékos kadetja, életének 2-ik évében a doberdói fensíkon hősi halált halt.

— **Erdészeti áthelyezés.** A m. kir. földművelésügyi miniszter *Szilágyi Ernő* segéderdőmérnököt, a selmecbányai erdészeti kísérleti állomás adjunktusát, Budapestre, a földművelésügyi miniszterium I.B. főosztályába helyezte át.

— **Törvényhatósági bizottsági kiválasztás.** Selmec- és Belsőbánya szab. kir. bányaváros törvényhatósági bizottságában a Greguss Antal, Strőcz Lajos és Walmráth Nándor elhalálozásával megüresedett tagsági helyeket folyó hó 6-án fogja a város közönsége betölteni. Hivatalos jelölt, mint eddig szokásban volt, most nincsenek, a közönség azonban a jelöltekben részben már megállapodott. Az I. választókörletben, Walmráth Nándor helyére, két jelölt van: *Bacán Elemer* kir. közjegyző és *Goldfuss Mihály* belsőbányai földbírtokos; a II. választókörletben, Greguss Antal és Strőcz Lajos helyére, négy jelölt van: *Borhegyi István* cukrász, *Dulko János* kir. járásbíró, *Pavlovics István dr.* lic. főgimnáziumi tanár és *Pelachy Ferenc* bányatanácsos.

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügyminiszter *Czobor Miklós* székesszardi kir. törvényszéki ügyészét, *Czobor Lászlónak*, Selmec- és Belsőbánya szab. kir. bányaváros országgyűlési képviselőjének a fiát, a budapesti ügyészséghez helyezte át.

— **A hős érdeméremé.** *Schmidt Deszö* érdemérmek a mult év december havában önként jelentkezett katonának. Tiszti kiképzése után, mint hadapródjelölt, a debreceni 3-ik honvédszállalgyózzal az olasz hadszíntérnek legnehezebb terepére, a Krn-hegységbe került. Ötven emberből álló szakaszával öt óra hosszat tartó előnyomulást hajtott végre, folytonos ágyú- és puskatűzben, a megsérte az olaszoktól megszállott egyik 2200 méteres csúcsa ellen. Tizenhét embere maradt, mire a szakasz a rohamtávolságot elérte. Megmaradt embereit ekkor elszánt rohamra vezette s az ellenséget, véres kőzitusa után, állásából kiverte. Hősi viselkedéséért a nagy ezüst vitézségi érdemmel tüntették ki.

— **Házasság.** *Zemenc György* okleveles erdőmérnök, tartalékos honvédmagyar folyó hó 2-án tartotta esküvőjét *Gazsó Mariskával*, *Gazsó Mihály* selmecbányai városi r. k. tanító leányával.

— **Új tábori lelkész.** A m. kir. honvédelmi miniszter *Kráth Ervin* vanyarci ev. lelkészét, a selmecbányai lic. főgimnázium volt növendékét, tábori lelkézi szolgálatra Pozsonyba hívta be.

— **Házasság.** *Herczeg Géza* alsórákoncai körjegyző november hó 27-én tartotta esküvőjét *Turnann Tildával*, Turnann Mihály városi főerdővéd leányával, Hodrusbányán.

— **Önálló működési kör.** A m. kir. igazságügyminiszter *Vudy Oszkár dr.* budapesti központi kir. járásbírósi gyezt, boldogult *Vudy Antal* selmecbányai dohánygyári igazgató fiát, önálló működési körrel ruházta fel.

— **Jegyzések a hadikölcsönre.** A harmadik magyar hadikölcsönre a *Selmeci Népbanknál* a következők jegyzettek: Selmec- és Belsőbánya szab. kir. bányaváros 100.000 K-t, Kirschner János, Paclmayer János, a kir. kath. főgimn. Segélyezlete, a hodrusbányai r. k. egyház 10—

10.000 K-t, Morávek Antal 6000 K-t, Szegedi Sándor dr. 5000 K-t, a selmecbányai Szent Erzsébet-kórháznál 4200 K-t, Melis Samu 4000 K-t, az istvánházi r. k. egyház 3200 K-t, Csernák Neuschwendner Amália, a főiskolai Mensa Academica, Gábris Pál, Herka Pál 3—3000 K-t, Siposs Ferenc 2600 K-t, Farjak Márton, Sztréhszártsy Gyula, Hliniczky Pál, Antosik Júlia, Dalos József, Weisz István és Mária, Binder Antal, Zagola Margit, Javorek Lajosné, Hliniczky Szkladányi Kati, Horvaycsék István, Grohmann Gyula, Geimeiner Ármín 2—2000 K-t, Papp György 1900 K-t, a nagyhonti ev. esp. tanítók özevgye és árvaalajpa, a belsőbányai ev. egyház templomépítéalajpa 1600—1600 K-t, Chrien Gusztávné, Goldner Adolt 1500—1500 K-t, Lenecs István 1200 K-t, Jeszenszky János 1100 K-t, Kuka Mihály, Boleman Géza, Fehenc Balás 1050—1050 K-t, Balás Húg dr., Wagner Géza, Talán János, Zatykó Hona, öz. Galvan Andrásné, Horváth Mici, a Gyermekbarátság, Faller Gusztáv dr., Halitzky Pál, Haidegger Ernő, Altman Imre, Zachar Károly 1000—1000 K-t, a belsőbányai r. k. egyház 900 K-t, Minka János és Mária, Bukovics János 800—800 K-t, Bellán József, Pazsitka Pál, Pekela Mihályné, Hucz György és neje, Nemesok István, Planek Fáni, Schwarc Mária 600—600 K-t, Händel Vilmos dr. Vas Antalné, Vadas Margit, Vozárik Mihály, idősb Dodok Pál, Kruppa András, Mihálik Laura, Rappensberger Vilmos, Klein Miklós, Muzsik Gyula 500—500 K-t, Altiszti Segélyalaj, Figura Katalin, Mola Alajos, Hrnecsr Mária, Ivanics Jakubik Mária 400—400 K-t, Gábris Dániel, Árkosi Béla, Kovács János, Vágó József, Kövesi Antal 300—300 K-t, Mackó János 250 K-t, Zólyomy Imréné, Erzsébet, Margit, Pika István, Jeszenszky Jánosné, Jeszenszky Sárka, id. Mravik Pál, Kovács Zsuzsanna, Liskai Katalin, Dankó István, T. Emilné, Lippöczy Béla. Fityera Gyula, Maschek Manó, Káll József, a selmeci Kálvária, Zachar Ádám 200—200 K-t, a belsőbányai r. k. egyház pénztára 150 K-t, Kvaňa Mariska, Greselő János, a belsőbányai r. k. Szegényalaj, Rauchbauer József dr., ifj. Gábris János, Rajtó István, Vodrácska Béla 100—100 K-t, Misurovic János 50 K-t. A népbanki jegyzés összege 248,300 K.

Itt említjük meg, hogy dr. Kapp Jakabné, Kapp Jakab dr. városi tiszti főorvos neje, a három hadikölcsönre, budapesti pénzügyintézeteknél, összesen 60.000 K-t jegyezt.

— **Téli ruhánemű a harcstéren küzdő katonáknak.** A Szent Erzsébet r. k. Nőegylet választmányra elhatározta, hogy a harcstéren küzdő katonák számára az idén is fog teli ruháneműket készíteni és gyűjteni. Pamutra eddig a következők adakoztak: Schelle Főbértné, Siposs Ferencné 5—5 K-t, Rappensberger Vilmos, öz. Steinsdorfer Béláné Nagybánya (koszorúmegváltás címén) 3—3 K-t, öz. Kubaeska Húgóné, öz. Körös Lászlóné, öz. Mialovich Elekné, öz. Prányi Károlyné 2—2 K-t, Kählich Károlyné 160 K-t, Dobó Sándorné 120 K-t, öz. Áti Ferencné, öz. Bernert Gyuláné, Réz Gézánné, Simegh Józsefné, Gerng Károlyné 1—1 K-t, öz. Greguss Antalné 50 fillért, öz. Tompos Lajosné 40 fillért, Holzapfel Józsefné 30 fillért, Makávé Miklósné 6 pár kapcát, 2 sál, 2 pár teletelítőt, 2 pár érmeleltőt adományozott. — A városi kórházban apott sebesült katonák számára Velics Györgyné 4 férfinget küldött.

— **Segítőakció.** A hadvonalult selmecbányai katonák visszamaradt családtagjainak a segítésére szánt alapa mult héten Velics György és Vörös Ferencné 20—20 K-t, Harrach Ferenc (Pozsony) 2 K-t adományozott.

A Vöröskereszt egylet selmecbányai szükségkórházának a fenntartására Velics György 20 K-t adott.

— **Jótekonyság.** A selmechányai városi Szegényalap javára Vörös Ferencné úrnő 20 K-t adományozott.

— **Köszönetnyilvánítás.** *Matray Mihály* lic. főgimn. VI. oszt. tanulója a Vöröskereszthez tartozó selmechányai választmány javára tartott előadásához nagyban hozzájárult, hogy *Boleman Géza* főiskolai tanár úr a tantermet volt szíves átengedni s hogy *Rosenfeld József* úr készséggel szolgáltatott az előadások felvételét, fogadják az előadó házát köztetését. Az előadásból 50 K folyt be. Felülfizetett: *Suhajda Lajos* tanár úr 2 K-t, Király Imre 1 K-t, N. N. 80 Ft, Bada László 50 Ft, Engel Imre 40 Ft-t, N. N. 30 Ft, N. N. N. N., N. N. 20—20 fillért.

— **A jövőévi országosvásárok Selmechányán.** Selmec- és Bélábyán sz. kir. bányaváros jövőévi országosvásárait a következő időpontokban fogják megtartani. Marhavásár lesz március 13-án, június 13-án, szeptember 18-án és december 18-án; kirakóvásár március 15-én és 16-án, június 14-én és 15-én, szeptember 20-án és 21-én, végül december 20-án és 21-én. Hetivásár lesz minden szerdán és szombaton; ezenkívül minden szerdán juh- és marhavásár, minden szombaton sertésvásár.

Selmechánya közelében a következő helyeken lesznek vásárok: Szentantalon, Hontménéiben, Szébellében, Bátton, Bakabányán, Garamszentesen, Geletneken, Zarnócnán, Tótpelsőcön és Szászfőcön.

— **Rendőrségi hírek.** A november 30-áról december 1-ére virradó éjjel eddig még ismeretlen tettesek betörték *Treiter János* cipészmeister Kossuth-téri üzletébe s mintegy 30 pár cipőt loptak el belőle. A rendőrség, állítólag, a tolvajok nyomában van. — Folyó hó 2-án a harcstéren levő *Martos Sándor dr.* ügyvéd lakásába, mely a rendőrség udvarán van, reggel 9 órakor akart egy ember betörni. A rendőrség elfogta, letartóztatta, a lakást pedig őrizet alá helyezte.

— **Pályázók a hontvármegyei főorvosi állásra.** A Kovács Sebestény Endre dr. elhalálzásával megüresedett vármegyei főorvosi állásra a következők pályáztak: Balázs Endre dr. hajdúszoboszlói városi főorvos, Finger Ágost dr. szécsényi járásorvos, Győri Géza dr. viñyei bányafőorvos, Roxer János dr. fehértéplomi városi tisztiorvos, Terényi József dr. szeredi kórosvos és Vragassy Lópdó dr. keszteméni kórházi műtőorvos. *Icánka István* főispán az állás betöltése ügyében legközelebb fog határozni.

— **Halálozás.** *Fábray László*, a selmechányai kir. kath. főgimnázium III. osztályának növendéke, november 16-án, életének 14-ik évében, hosszas szenvedés után Selmechányan elhunyt. November 30-án, délután 3 órakor temették, a kir. kath. főgimnázium tanárkarának és tanulófőjóságának részvételével.

— **A Gyermekbarátság közgyűlése.** A Selmechányai Gyermekbarátság a városúháza tanácstermében november 16-án tartotta meg 1914. évi rendes közgyűlését. A közgyűlés konstatálta, hogy az egylet tagjainak a száma apadt s ez a körülmény az egylet humánus feladatának teljesítésében mérséklésre utalja. 1914-ben 48 főgyermeket ruházott fel az egylet, 662.40 K értékben. Mivel az egylet jövedelme a folyó évben nem szaporodott, a ruházati cikkek árát elegendően jelentősen megdrágultak, az idén, ugyanazzal a költséggel, csak 24 gyermeket tud segíteni az egyesület, pedig a jelentkezők száma még a tavalyinál is nagyobb. Kívánatos volna tehát, ha az egyesület minél számottevő támogatást s bevetéletet emelnék. A tagsági díj igen mérsékelte. Az alapítótagok egyszermindenkor 24 K-t, a rendes tagok pedig 120 K-t fizetnek évenként. Ajánlják az egyesületet az emberbará-

tok szíves figyelmébe. — A közgyűlés az eddigi tisztikart újra megválasztotta s önzetlen, buzgó munkájáért köszönetet szavazott.

— **Az elemi iskolai tanulók a sebesült katonáknak.** A selmechányai városi r. k. elemi főiskola multévi IV. és V. osztályú növendékei a sebesült és beteg katonák számára gyűjtést rendeztek. A gyűjtés eredménye a következő: Adakozott: Sümegh 3.62 K-t, Nemes 2.44 K-t, Dutkó 2.14 K-t, Stuller 1.50 K-t, Neuschwendtner 1.90 K-t, Fritsch 1.18 K-t, Óvári 1.14 K-t, Lálóznik 92, Fuszko 84, Győri 78, Zsides, Közváros 70—70, Sipos 68, Strba 66, Számel 52, Grának 50, Obernauer, Vagady, Kuti, Kriszta 42—42, Klímon, Sohl 40—40, Debnár 36, Kubinyi, Longauer 30—30, Marosi, Suhaj 28—28, Lakatos, Pituk 26—26, Lindmayer, Nits, Simon, Svanyava, Kis 24—24, Havelka, Sasvári, Piso, Krnács, Száder, Király 22—22, Bartos, Kozányi, Lupták, Hencs 20—20, Kriszta, Melczar, Udvardy, Olajecz 18—18, Chautka, Molnár 16—16, Koklesz, Poch, Puresan, Müller 14—14, Buzalka, Pálmái, Paxon 12—12, Balogh, Ilesik, Lupták, Záhely, Elek, Majerszky 10—10 fillért. Ezenkívül befolyt még 12.62 K. betét után kamat 67 fill. és *Bachraty József* osztálytanító úr adományából 19.14 K. Az egész bevétel 62.23 K. Ebből a városi kórházban ápolat sebesült katonák részére 44 K-t, a bányász-kórházban ápolat katonák számára 16 K-t juttattak, 2.23 K-t pedig takaréka helyezették.

Adományozott még Sipos János 10 l., Sümegh János 3 l bort és Győri Lajos 1 nagy üveg málnaszörpöt. Az osztály 1832 cigarettát, 173 szivart, 64 csomag dohányt és 20 csomag cigarettapapírost ajándékozott a katonáknak.

— **Adományok a kórházaknak.** A Vöröskereszthez selmechányai *sükségkórházainak*, a sebesült és beteg katonák számára, az elmúlt héten a következők adományozták: özv. Fénykövi Jakabné 1 doboz tépést, Klein Jakabné 5 kg. nulláslisztet, Fekete Mártonné 100, Engel Zsigmondné 300 cigarettát, Bélábyán lakossága 8 l. tej.

A m. kir. bányász-kórházak: N. N. kolbászt, májas- és vérsuhkát.

A városi kórházak: özv. dr. Schleiminger Istvánné és Winkler Béla dr. 6 pánahuzatot, 9 inget, 12 alsónadrágot, 1 pár harisnyát, 6 zsebkendőt, 13 törülközőt, 6 lepedőt, 2 felsőkabátot, 1 nadrágot, 1 sapkát, 2 pár érmeféltőt, 1 pár lábszárvédőt, 1 hálókabátot, 1 betegelőkecsit, 4 drb. edényt. Sászköszékely lakosai 10 zsák burgonyát.

— **A katonák karácsonyára.** A selmechányai kórházakban ápolat sebesült és beteg katonák karácsonyi megajándékozására és megvendéglésére a selmechányai állami tisztviselői helybiztosítása 20 K-t, Grillusz Emilné 25 K-t, özv. Pleuka Antalné 2 K-t adományozott. Ugyanígy említjük meg, hogy Grillusz Emilné ömeltőssága a selmechányai elesettek árvái javára 20 K-t adott.

— **Adományok a Vöröskereszthez tartozó városvárosa.** A Vöröskereszthez selmechányai választmány javára az elmúlt héten Grillusz Emilné 25 K-t, Seress Miklós 4 K-t, a selmechányai kerületi munkásbiztosítópénztár (Jórend József dr. temetősekor, koszorúmegváltás címén) 10 K-t adományozott. A szíves adományokat hálásan köszöni a választmány elnöksége.

— **A tanítóképző adománya.** A selmechányai ev. kerületi Csemez-tanítóképzőintézet ifjúsága a katonák karácsonyi ajándékára 16.90 K-t gyűjtött. Ezt az összeget az intézet a Hadsereg-Értékelő Hivatalnak küldte el.

— **A pénzügyminiszter köszönete.** *Teleszky János dr.* m. kir. pénzügyminiszter a következő köszönetiratot intézte a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének elnökéhez: «A hadiszükségletek

fedezése céljából kibocsátott harmadik hadikölcsön jegyzése — amint már most megállapítható — a két előző hadikölcsönöt messze túlszárnyaló fényes sikerrel záródott. Ez a tökéreönkhöz mérten minden várakozást meghaladó kedvező eredmény kétségtelenül bizonyítja gazdasági szervezetünk rendkívül teljesítésre képességének és a hosszan elhúzódó háború ellenére minden sem csökkent, sőt fokozódó teherbírásiának. Nemkülönböztetve hatalmas meggyírválása és a nemzet mind szélesebb rétegeit egyre mélyebben átható hazafias áldozatra késztetése, a helyes gazdasági belátásnak és a fegyverünk vég-ő győzelmébe vetett rendületlen meggyőződésnek. A reánk erőszakolt háború költségeinek fedezésére az állam polgáraitól már harmadikban és fokozott készséggel az államkincstár rendelkezésére bocsátott nagyszámú kölcsön nemcsak a harcmezőn folytatott küzdelemünk diadalra juttatását mozdítja hathatósan elő, hanem hazánk közigazdasági téren is kiváló szövetségeseink mellő társa gyantán tünteti fel. A harmadik hadikölcsönnek eme jelentősége, nagy sikere alkalomával nem mulasztatom el annak hangsúlyozását, hogy ennek az ürvendetes eredménynek elérésében, mint előző alkalmakkor is, a magyarországi sajtónak országrésze van. A sajtó, nemzeti életünk eme nagy hivatást betöltő szerve, teljes mértékben átértézte és átértette a harmadik hadikölcsön minél nagyobb sikeréhez fűződő elsőrendű politikai, pénzügyi és közigazdasági érdekeinket és odaadókészséggel állott a nagy ügy szolgálatába. Már a nyilvános aláírások megkezdése előtt, de még inkább a több, mint négyhétre terjedő jegyzési időtartam alatt fardhatatlan buzgalommal, nem csökkenő lelkeséggel és kiváló közigazdasági tudással az ország minden részébe elható, nagyarányú, céltudatos propagandát folytattak ki a harmadik hadikölcsönnek a két előzőt elhomályosító sikerre érdekében. Amidőn örömmel ragadom meg ezt az alkalmat, hogy a magyar sajtónak eme nagy nemzeti ügy érdekében kifejtett, kiválóan becses közreműködéséért elismeréssel adozzam, egyben kérem, hogy hálás köszönetemet szíveskedjék tölcsmósolni a sajtó minden munkásának azért a hathatós, önzetlen és lelkes támogatásért, amellyel a mindnyájunk büszkeségét méltán alkotó nagy siker elértését előmozdította.»

— **A bolgár vöröskereszt jelvénye.** A Bolgár Vöröskereszt Támogatására Alakult Országos Bizottságtól kiadott és a négyesszövetséget ábrázoló remekművi jelvények iránt országzszerge nagy érdeklődés mutatkozott. Mivel technikailag lehetetlen minden egyes érdeklődőnek a kívánt példányt póstán elküldeni, az Országos Bizottság, mely Budapestben, az Országúháza székél, kéri a vidéki városok hazafias kereskedőit, hogy levelezőlapon fordúljanak hozzá és kérjenek bizonyírt eladásra és 6k vállalkozzanak ezek eladására ott helyben. A tiszta jövedelem a bolgár bajtársakat gonozó Bolgár Vöröskereszt-Egyletnek jut. A jelvények ára, finoman tüzóamáncozva, egy korona, zománé nélkül 60 fillér. A Bizottság a jelvényeket portófüggetlenül küldi.

— **A hadiárak száma.** Az ország összes árvászekének a beszámolója szerint Magyarország, 1915. szeptember 30-án, 24.644 hadiárva volt. A vármegyei törvényhatóságokban 20,420, a városi törvényhatóságokban 1774, a rendezett tanácsú városokban 2450.

— **Mennyi kitüntetéset kaptak a magyar honvédek és népfelkelők?** A háború kezdetétől a honvédelgyalogságnál összesen 97 arany-, 1438 elsőosztályú, 5047 másodosztályú ezüst- és 3876 bronzérmét osztottak ki, összesen tehát 10803 ember kapott kitüntést. A hősielöltségű tizenkilencen kaptak arany-, kétszáznegyvenkilencen elsőosztályú, hatszáznyolcvan másodosztályú ezüstérmét, ötszázhatvanon pedig bronzérmét. A honvédtűzsergélő 7 arany-, 125 elsőosztályú és

499 másodosztályú ezüstérmét, továbbá 477 bronzérmét, összesen 1308 kitüntetést osztottak ki. A népfelkelők 146 arany-, 2222 elsőosztályú, 7671 másodosztályú ezüstérmét és 6110 bronzérmét, összesen 15.543 vétezési érmét juttattak.

— **Baromfi- és rizshebental Bulgáriából.** Budapestben, nagyobb alapfokozat. vállalat van alakulóban, melynek az a célja, hogy nagymennyiségű baromfi hozzon be Bulgáriából. A vállalat már tájékozódott is Bulgáriában s valószínűleg már a közeli hetekben megindul a baromfi importálása Magyarországra. Igen tekintélyes rizshebentalra is van kilátás; a Marica völgyében tudvalevően körülbelül 30 ezer hektáron termelnek rizst s mivel Bulgáriában rizshántoló egyáltalán nem működik, kétévi termés áll rendelkezésre.

— **Egy rezervista álma.** Az Apolló mozgásindító december 12-én, vasárnap, az »Egy rezervista álma« című 4. felvonásos aktuális, háborús drámaát fogja bemutatni. A moziutaladonosok gondoskodnak arról is, hogy a selmecebányai közönség ezt a kolosszális filmet ugyanabban a kiállásban élvezhesse, amelyben a budapesti Omnia bemutatta. Sikerdült megnyerniök a kép kíséretére a helybeli bányászvezérkart, *Cziczka Sándor* úr karnagy vezetésével. A plakátan szakállas katoná könyököl a szuronyos fegyverre és körülötte hő mindenfelé. A moziaban azután kényelmesen elhelyezkedik a kíváncsi néző és a főhőer vízsonn fegyverropogás, gépfegyverkattogás, agyú-dörgés félelmesen nagyserű zenekísérete mellett végigzajlik a rettenetes, az igazi, a hamisítatlan háború. Csodálatos dolog! *Nagy István* kovácsmester álma, családja körében. De mintha mi is álomba varázsolatlanánk és megbűvölt tekintetünkkel a háborús fenséges, izgalmas és véres pillanatait éljük végig. Nagy István álmodik... ott van a harcúterén s a publikum az igazi harceretét látja. A kárpáti szűz havak, melyeket katonák bakan-csa, agyúk kereké, lovak patája, hősök hullája tesz megrázón változatosakká. Elvonul előttünk a nehézítteg lánc, a lövészárok élete, a járókelők kalandos sorsa. A sok, izgalmas roham szenzációs hűséggel hat. Mintha köztök volnánk vágató hőseinknek, hisz szüntelen kattogást, robbanást idéz fülünkbe a zenekari virtuozitás, melyre megdöbbenően fel a kép, amikor bámulusos közönségben látjuk felbukkanni a lovasokat és halálra váltan az ellenséges gyalogosokat. Irtozatosan hat ez a kép, feliraza a lelkeket, megremegelti a szíveket, szikrázótt villogtatja, belibenesít tekintetünket. Amit a film produkál, maga az igazi, hamisítatlan háború. Beszélni nem lehet róla többet. Ezt látni kell! A darab kedves, keres mese keretében adja ezt a fenséges látványt.

— **Iparostanonok elhelyezése.** A F. M. K. E., amely néhány évvel ezelőtt a tanoneközvetítést is felvette működési programjába, eddig 598 iparostanonnak szerzett helyet magyar városokban, magyar mestereknél. Az elhelyezett tanonek közül 203 már föl is szabadult. Újabbian ismét számos mester kér az egyesített tanonekat. Szegődötési idő 4 év, de ezzel szemben a mesterek adnak a tanoneknak lakást, ételmezést, mosást, ruházatot s fedezik a tanviszonyból eredő összes költségeket, sőt egy-kétszáz mester utazási költséget is ad. Leghamarabb helyezhetők el a szabó, cipész, asztalos, kovács, szíjgyártó, sütő, kéményseprő, ács, hentes, mérszáros, kerékgyártó, vendéglős, timár, bőrdőndős, kötélgyártó, cserépes, kőműves, szobafestő, molnár, nyomodász, papucsozó, csizmadia és kárpitos tanonek. akiket sürdén keresnek a mesterek. Géplakatos és lakostanonok már nehezebben helyezhetők el, mert ezekben az iparágakban a mesterek csak 14 éven felüli, fejlett és erős fiúkat alkalmazhatnak s nem részesítik a tanonecot az elősorolt összes kedvezményekben, a gyárak pedig csak a második esztendőben adnak

a tanonekoknak ruhapénzt. A F. M. K. E. elnöksége felhívja azokat a szülöket, akik tanonekorban levő (12-15) éves fiaikat valamely mesterségre akarják taníttatni, hogy e szándékukat a F. M. K. E. központi irodájánál (*Nyitra, Megyeház-utca 10.*) jelentésük be. Elsősorban természetesen a háború áraitól és félárvaítól helyezi el az egyesület. A szegődötéssel járó munkát a F. M. K. E. ingyen végzi. A szülöknek és gyámoknak semmiféle más kötelezettségük nincs, mint a szegődötő fiút, amikor elfoglalja tanonechelyét, a szükséges belső és külső ruhával ellátni és rendelkezése helyére elszállítani. Az egyesület a tanonecot csak föltétlenül megbízható mestereknél helyezi el, ahol megfelelő vallásérköcsi nevelésben részesülnek; azoknyúl rendszer nyilvántartást vezet róluk és a fiataloknál felügyelő hatóságai útján állandóan ellenőriztetik őket és a mestereket egyaránt, hogy megfelelően foglalkoztatják-e, emberi bánásmódban részesítik-e, tisztességesen ellátják-e és rendszeren iskoláztatják-e a gondjaira bízott tanonecot.

NESTLÉ-FÉLE
CSEPCSEMŐK GYERMEKLISZT
gyermek és lőbádozóh legabb
tápláléka gyomor- és bélbetegségek után.
Mindenkor kapható.

Próbadozót és tanúságos orvosi könyvecskét a gyermeknevelésről teljesen díjtalanul küld a
Nestlé-féle gyermeklisztzártság
Wien 1., Biberstrasse, 44. e.

— **A Nagy Háború.** A Nagy Háború Irásban és Képbén c. nagyszabású háborús történelemnek most jelent meg a 36. füzele, mely a nyugati harcerő legkimagaslóbb eseményeinek az ismertetését adja. Katonai írók tollából, pompás leírásokban ismerteti az újabb champagnei esztázhó való előkészítleteket, a champagnei második téli esztát és a Lille és Arras közti harcekat. A füzetet két színes műmelléklet és számos kép díszíti. A Nagy Háborút *Lándor Tivadár* szerkeszti, az *Athenaeum* adja ki s egyes füzelei, 40 fillérért, lapunk kiadóhivatalában kaphatók.

— **A török Vörös Felhoid Kereszelevező-lapját 20 fillérért árusítja az Országos Bizottság (Budapest, Képviselezház).**

Steckenpferd-liliumtejszappan
Bergmann & Co. cégtől Tetschen a Elbe.
egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szepő ellen való elismert batásnál fogva s a hór és szépség gondozásában való felállmulhatatlanságáért. Ezery elismerésévé! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál öntosságg! Úgyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védjegyére és a cég helye nevére! Darabja 1 koronáért kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban, illatszertüzetekben stb. Hasonlóképen kítűn Bergmann Manera liliumtejszappan, (80 fillér egy tubus). Kítűnő szer noi két gondozására.

— **Kolera ellen a legbiztosabb óvószert a kenes gyűgyi gyogy- és borviz. Kapható az egyedül elárusítónál, özv. Gressung Antalnénál.**

NYILTTER.

E rovat alatt közöltékert nem felelős a szerk.

Fog-Krém
KALODONT
70 Fillér

Köszönetnyilvánítás.

Szívem mélyéből mondok hálás köszönetet a kir. kath. főgimnázium igazgatóságának, tanári-karának, ifjúságának és a résztvevő közönségnek, hogy felejtethetlen Laci fiam temetésén való megjelenésükkel kimondhatatlan jótéteményt nyihitlen szívesek voltak. **Pelsőczy Emilné.**

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései
1915. november haváról.

Születés.

Ponyfi József, Kollár Katalin,	fiú,	Selmecebánya.
János János, Szuroveta Mária,	»	»
Fritz Péter, Neuschwendner Emília,	»	»
Riesz Antal, Kucsera József,	leány,	»
Pinka János, Hronecz Zsuzsanna,	»	Bélabánya.
Gyuricza János, Dobák Anna,	»	»
Lajcsák János, Lupták Magdolna,	»	»
— Dolinsky Mária,	»	Hodrusbánya.
Teren János, Teren Mária,	»	»
Pics József, Schmidt Mária,	fiú,	»
Beska Károly, Oszvald Ilona,	»	Istvánháza.
Szarka Lukács, Vankó Paula,	»	»

Házasság.

Trencsanský János, Korinek Erzsébet	Selmecebánya.
Dinda János Esztergom, Pats Anna	»
Pintner Frigyes Királyhegyfalva, Horváth Klótid	»
Oszlancz József, David Anna	Hodrusbánya.
Herczeg Géza Felsőrakonca, Turmann Klótid	»

Halálozás.

özv. Garala Károlyné, 75 éves, szívizomfajulás, Selmeceb.	»
Mozola György, 76 éves, agyutalálás,	»
Konopka János, 66 éves, agyutalálás,	»
Singer Miksa, 49 éves, tüdőgümőkór,	»
Közeghy Winkler Benő, 80 éves, szívizomfajulás,	»
Márkus Károly, 65 éves,	»
Weisz Flórip, 78 éves, aggkór,	»
Tóli Teréz, 86 éves, tüdőgümőkór,	»
Benkő Ferenc, 68 éves, májritk,	»
Szaban Györgyné, 64 éves, agyutalálás,	»
Fábrý László, 13 éves, esztöngümőkór,	»
Gürtler Erzsébet, 13 hónapos, tüdőlob,	»
öztv. Stubna Jánosné, 75 éves, aggkór,	Bélabánya.
Bóhm Ede, 72 éves,	Hodrusbánya.
Czibulka Pál, 42 éves, tüdőgümőkór,	»
Tókr József, 42 éves,	»
Suhajda Vilmos, 20 éves, merevgörcs,	Istvánháza.
Sulez Ferenc, 1 éves, eskőr,	»
Hummer Ádám, 21 éves, tüdőgümőkór,	»
Rusko Ferencné, 26 éves, tüdőgümőkór,	»
Lupták János, 6 hónapos, eskőr,	»
özv. Pucsek Péterné, 72 éves, agyutalálás,	»
Székács János, 6 hónapos, bélhurut,	Felsőrona.
Pramuka Flórip, 55 éves, tüdőgümőkór,	Kishánya.
Szalánia János, 8 éves, szivgörcs,	»
özv. Krieger Samuné, 74 éves, végegyengülés,	»

9211/1915. vt. szám.

Felhívás

katonáink karacsónyi megajándékozása tárgyában.

Hős véreink immár a második karacsónyi túltik szeretteiktől távol s nekünk, kik itthon maradtunk, azoha le nem róható hálánkat irántuk legálább azok kell némileg kifejezésre juttatnunk, hogy önkéntes adományainkkal lehetővé tegyük a szent karacsónyi esztén való megajándékozástunk. Felkérem ezokból városunk közönségét, az összes egyesületeket s intézményeket, hogy adományaitk minél előbb felajánlják sziveskedjenek.

A m. kir. belügyminiszter úrnak 37401/915. sz. elnöki felhívása folytán a gyűjtést a város tanácsa az arra leginkább hivatott tényszerre, a helybeli Vöröskereszetytel vezetőségére bízza, azzal, hogy a begyűlt adományok felét a harcerén levő, másik felét pedig itál ápolk katonáink megajándékozására kell fordítani.

Felkérem tehát a város hazafias közönségét, hogy adományait a helybeli Vöröskereszety-

let pénztárosához, Jaeger Gyula úrhoz szíveskedjék juttatni.

Selmechánya, az 1915. évi november hó 9-én tartott tanácsülésből.

Horváth Kálmán,
kir. tan., polgármester.

121027/1915. szám.

Figyelmeztetés

a postai csomagokban könnyen romló élelmiszerek továbbításának megelőzése.

A mostani közlekedési viszonyok mellett a postai csomagok szállítása is hosszabb ideig tart s még a Budapestre szólók is legfeljebb a feladást követő negyedik napon juthatnak a címzett kezéhez.

Figyelmezteti tehát a postáigazgatóság a közönséget, hogy a hidegebb idő beálltáig postai csomagokban könnyen romló élelmiszereket, főleg pedig húsmeleket ne helyezzen el, mert a több napig tartó szállítás alatt megromlanak, a posta pedig a megromlott tartalomért kártérítést nem ad.

Budapest, 1915. november 9.

M. kir. posta- és táviratigazgatóság.

6110/1915. szám.

Hirdetmény.

A gabonakészletek bejelentése és közszükségleti célokra való igénybevétele ügyében, a folyó évi október hó 30-án 3925. m. e. szám alatt megjelent belügyminiszeri rendeletre való hivatkozással, közhírré tételnek a következők:

I. November 1-től kezdve december 25-ig búzát, rozsort, kétszerest, árpat és zabot senkinek sem szabad vásárolni, csak a Haditermény Részvénytársaságnak vagy bizományosainak, akik a vásárlás megkezdése előtt a Haditerménytársaságtól részükre kiállított igazolványt a járási főszolgabírónak láttaozás végett bemutatni és a községi eljárásság felhívására felmutatni kötelesek.

II. Aki búza-, rozs-, kétszeres-, árpa- és zabtermésért a Haditerménytársaságnak, illetőleg bizományosának november 1-től december 25-ig eladja vagy eladásra felajánlja, gabonájáért megkapja a hatóságilag megállapított legmagasabb árat.

III. November 25-től legkésőbb november 28-ig mindenki tartozik bejelenteni, hogy november 25-én (beleszámítva az is, amit már előbb eladott, de még el nem szállított) mennyi búzja, rozsa, kétszerese, árpa, zabja és lisztje van, tartozik továbbá bejelenteni, hogy gazdasági és háztartási szükséglete címén mennyit tart vissza és ezeknek a levonása után mennyi a feleslege.

IV. A november 28-iki összeírás után is jogosítva van még mindenki december hó 25-ig készletét a Haditermény Részvénytársaságnak vagy bizományosának a maximális áron eladni, december 25-től kezdve azonban a háztartási és gazdasági szükséglete felül meglévő minden gabona közszükségleti célokra requirálnak tekintetik és a termelő köteles a maximális árnál mértémszántként négy koronával alacsonyabb áron a Haditermény Részvénytársaságnak átiszolgáltatni.

V. Ez a kormányrendelet a bab-, borsó- és lencsekészletekre is vonatkozik és így attól, aki 30 kilón felüli készlettel rendelkezik és december 25-ig a Haditermény Részvénytársaságnak el nem adja, vagy nyílt piacon közvetlen fogyasztás céljaira el nem árúítja, vagy nem adja el olyan kereskedőnek, aki hüvelyeseket helyben kicsinyben árul, bab-, borsó- és lencsekészlete a maximális árnál 4 koronával alacsonyabb árral elrequiráltatik.

Selmechánya, 1915. évi november hó 3-án.

Horváth Kálmán,
kir. tan., polgármester.

2201/1915 polgm. szám.

Kérelem.

Felkérem a közönséget, hogy a harctéren küzdő katonáinknak meleg óvruhát készítsen.

E ruhákhoz szükséges gyapjúfőnáln mennyiségét nálam kell bejelenteni, amidőn is a gyáraktól kilomgrammonként 15 koronáért fogjuk beszerezni és az óvruha elkészítőinek átadni.

Az elkészült óvruhákat a polgármesteri hivatal gyűjti össze és szállítja egyszerre a Hadsegélyző-Hivatalnak, Budapestre.

Selmechánya, 1915. november 27-én.

Horváth Kálmán,
kir. tan., polgármester.

2127/1915. polg. szám.

Pályázati hirdetmény.

Selme- és Bélabánya szab. kir. bányavárosnál rendszeresített egyik *alkaparó* állás megürülvén, ennek betöltése céljából pályázatot hirdetnek.

Felhívom azokat, akik ezt az állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám f. évi december hó 20-ig terjesszék be, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem. Az állásnál 600 korona évi fizetés jár. Selmechánya, 1915. november 27-én.

Horváth Kálmán,
kir. tan., polgármester.

M. kir. honvédelmi miniszter 242790/1915. 20. b. sz.

Körrendelet.

Valamennyi magyarországi vármegyei és törvényhatósági joggal felruházott város közönségének.

A Budapesti Közlöny folyó évi november hó 10-iki számában a következő körrendeletet böcsöttem ki: A hadiszolgáltatásokról szóló 1912: LXVIII. törvények 36. §-a és az 1914. I. t. c. 17. §-a alapján a következőket rendelem:

1. §.

Akit a hatóság, a törvény értelmében, személyes vagy dologi hadiszolgáltatásra kötelez, a hatóság rendelkezésének az abban megszabott módon és időben pontosan eleget tenni köteles és alóla a kötelezettek szűkessel, elrejtéssel, fondorlattal vagy bármilyen egyéb módon magát jogosulatlanul kivonni vagy ezt megkísérelnie nem szabad.

2. §.

Oly tárgyat, amely a törvény értelmében hadiszolgáltatásként igénybe vehető, az átengedési kötelezettség kijátszása végett elrejtini, eltitkolni, használhatatlanná tenni vagy az átengedésre kötelezett hatóság rendelkezése vétele után őrzésének rendes helyéről eltávolítani nem szabad.

A hadiszolgáltatás tárgyának a hatóságtól vagy közvetlenül a hatóságtól való elvitelét, birtokba vagy használatba vételét a kötelezett, ellenszegülés nélkül, tűrni köteles.

3. §.

Aki a jelen rendelet rendelkezését megszegi, az amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1914. I. t. c. 17. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ugyaníly büntetés alá esik az is, aki mást a jelen rendelet rendelkezéseinek megszegésére szándékosan reábir vagy reábirni törekszik.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntetőbírósnak, a székesfővárosi államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik. Horvát-Szlavonországokban ez kihágás miatt az ottani jogszabályok szerint erre hivatott hatóságok járnak el.

4. §.

E rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya a magyar Szent Korona országainak egész területére kiterjed.

A miniszter helyett:

Karácson s. k.
államtitkár.

HIRDETÉSEK.

Eladó ház.

Egy, az I. negyedben, a piac közelében levő, jövedelmű ház, melyben 7 lakószoba, 2 konyha, több kamra, egy pince van, saját kúta, nagy gyümölcsöskertje, családi körülmények miatt **azonnal eladó**. Magánosoknak vagy nyugdíjasoknak igen alkalmas. — Bővebbet a tulajdonosnál. HAUENSTEINGYULA fényképezésnél.

A világháború irodalma:

Kinek jár segély? A bevontak és hozzátartozók igényei. Néklözhetetlen kézikönyv	— 20
Vezérkari és egyéb hivatalos jelentések a világháborúról. I., II. kötet (1914. júl. 25-től okt. 15-ig)	2—
Richel Ch.: A háboru multja és a béke jövője (387 oldal)	4—
A világháború okiratai:	
1. A német fehétkönyv	— 40
2-3. Az angol kőkönyv; 2. rész	— 80
4. Az orosz narancssárga könyv	— 40
Osztark-Magyar vöröskönyv. Diplomáciai akták a háború előzményeinek történetéhez. 1914.	1—
Angyal D.: A világháború okai	— 40
Archibald W.: A modern háború eszközei	— 60
Mikes L.: Zepellin	— 60
Pileh J.: Ausztria-Magyarország hadserege	— 60
Conan Doyle: Nagybritannia veszedelme	— 30
Wlassics Gy.: A német világotitka	— 20
A világháború képes kronikája. Heti folyóirat. Egy-egy füzet ára	— 24

Kapható:

Joerges Ágost özvegye és fia
könyvkereskedésében

Egy jóházból való fiú tanulóul felvétetik Waltersdorfer Károly könyvkötőnél.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására adom, hogy folyó hó 11-én, 12-én és 13-án a BRISTOL-szállóban rendezek.

Pekelmann Miksa
losonci fogműves.

Kézizálog

árverési hirdetemény.

A Selmeci Népbank r.-t. igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy a lejárt és meg nem hosszabbított zálogtárgyakra, u. m. **arany- és ezüsttárgyakra, iáncokra, gyűrűkre, evőeszközökre és ékszerre** 1915. dec. hó 9-én, azaz **csütörtökön d. u. 2 órakor**, az intézet hivatalos helyiségében **nyilvános árverést** fog tartani. A zálogtárgyak 1915. december hó 7-éig hosszabbíthatók meg.

A Selmeci Népbank r.-t. igazgatósága.

Bútorozott, különbejáratú
szoba a Deák Ferenc-utca 13. sz. alatt,
özv. Baumerth Dánielnénál,
azonnal kiadó.

Orvosok mint kitűnő, köhögés elleni szer ajánlják a
KAISER
mell-karamellát a három leányval.
Milio ember használja a

Köhögés

rekedtség, katarus, elaválkásodás, bõrgyuruti, fájós nyak, valamint meghûlés elkerülése ellen.

6100 köz. hitel orvosi és magánosok bizonyítványai a biztos eredményt igazolják. Igen egészséges és jóízû bonbonok. Dobozban **20 és 40 fill.** Dobozban **60 fill.** Kapható: **Márkus M.** cukrászdájában, **Mikovényi A.** és **Margotsy J.** örökösai gyógytárában **Selmecbányán**, **Walko J. K.** és **Szentiványi A. Gölnichányán.**

Karácsonyi árleszállítás!

Képeskönyvek,
mesekönyvek,
ifjúsági iratok,

kicsi és nagy gyermekek részére,

leszállított áron kaphatók

JOERGES ÁGOST ÖZV. ÉS FIA

könyvkereskedésében.

!! Barhol hirdett könyv nálunk is

sokszor olcsóbban
kapható, illetõleg beszerezhető!!

Emlékkönyvek, levelezõalbumok, imádságoskönyvek
stb. stb. nagy választékban!



HIRDETMÉNY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenõrzõ közegei a Magy. Kir. Szab. Osztály-sorsjáték (XXXV. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a fõarústóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Királyi Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Harmincötödik sorsjáték.

110,000 sorsjegy, **55,000** nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona		Második osztály Betét 20 korona		Harmadik osztály Betét 32 korona		Hatodik osztály Betét 24 korona																																																																													
Húzás: 1915. dec. 21. és 22.		Húzás: 1916. jan. 17. és 18.		Húzás: 1916. febr. 1. és 3.		Húzás 1916. április 5-től május 1-ig.																																																																													
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerzenés esetben																																																																													
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	<h1>1.000,000</h1> <p>Egy millió korona.</p>																																																																													
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000																																																																														
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000																																																																														
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000																																																																														
3 á 2000	6000	3 á 3000	9000	3 á 10000	30000																																																																														
5 á 1000	5000	5 á 2000	10000	5 á 5000	25000																																																																														
8 á 500	4000	8 á 1000	8000	8 á 2000	16000																																																																														
30 á 300	9000	20 á 500	10000	10 á 1000	10000																																																																														
100 á 100	10000	110 á 300	33000	120 á 500	60000																																																																														
3350 á 40	134000	4350 á 80	348000	4850 á 130	630500																																																																														
3500 nyer.	Kor. 263,000	4500 nyer.	Kor. 528,000	5000 nyer.	Kor. 916500	<table border="1"> <tr> <td>1</td> <td>Futal. Kir. nyer. á</td> <td>600000</td> <td>600000</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>á</td> <td>400000</td> <td>400000</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>á</td> <td>200000</td> <td>200000</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>á</td> <td>100000</td> <td>100000</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>á</td> <td>80000</td> <td>80000</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>á</td> <td>60000</td> <td>60000</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>á</td> <td>50000</td> <td>50000</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>á</td> <td>40000</td> <td>40000</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>á</td> <td>30000</td> <td>60000</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>á</td> <td>25000</td> <td>50000</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>á</td> <td>20000</td> <td>80000</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>á</td> <td>15000</td> <td>75000</td> </tr> <tr> <td>25</td> <td>á</td> <td>10000</td> <td>250000</td> </tr> <tr> <td>50</td> <td>á</td> <td>5000</td> <td>250000</td> </tr> <tr> <td>405</td> <td>á</td> <td>2000</td> <td>810000</td> </tr> <tr> <td>760</td> <td>á</td> <td>1000</td> <td>760000</td> </tr> <tr> <td>1140</td> <td>á</td> <td>500</td> <td>570000</td> </tr> <tr> <td>30600</td> <td>á</td> <td>200</td> <td>6120000</td> </tr> <tr> <td>33,000</td> <td>nyer. és jutalom. korona</td> <td></td> <td>10.555.000</td> </tr> </table>		1	Futal. Kir. nyer. á	600000	600000	1	á	400000	400000	1	á	200000	200000	1	á	100000	100000	1	á	80000	80000	1	á	60000	60000	1	á	50000	50000	1	á	40000	40000	2	á	30000	60000	2	á	25000	50000	4	á	20000	80000	5	á	15000	75000	25	á	10000	250000	50	á	5000	250000	405	á	2000	810000	760	á	1000	760000	1140	á	500	570000	30600	á	200	6120000	33,000	nyer. és jutalom. korona		10.555.000
1	Futal. Kir. nyer. á	600000	600000																																																																																
1	á	400000	400000																																																																																
1	á	200000	200000																																																																																
1	á	100000	100000																																																																																
1	á	80000	80000																																																																																
1	á	60000	60000																																																																																
1	á	50000	50000																																																																																
1	á	40000	40000																																																																																
2	á	30000	60000																																																																																
2	á	25000	50000																																																																																
4	á	20000	80000																																																																																
5	á	15000	75000																																																																																
25	á	10000	250000																																																																																
50	á	5000	250000																																																																																
405	á	2000	810000																																																																																
760	á	1000	760000																																																																																
1140	á	500	570000																																																																																
30600	á	200	6120000																																																																																
33,000	nyer. és jutalom. korona		10.555.000																																																																																
Negyedik osztály Betét 40 korona		Ötödik osztály Betét 32 korona																																																																																	
Húzás: 1916. február 22. és 23.		Húzás: 1916. március 14. és 15.																																																																																	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona																																																																																
1 á	90000	1 á	100000																																																																																
1 á	30000	1 á	30000																																																																																
1 á	20000	1 á	20000																																																																																
1 á	35000	1 á	15000																																																																																
3 á	10000	3 á	10000	30000																																																																															
5 á	5000	5 á	5000	25000																																																																															
8 á	2000	8 á	2000	16000																																																																															
10 á	1000	10 á	1000	10000																																																																															
120 á	500	120 á	500	60000																																																																															
4850 á	170	3850 á	200	770000																																																																															
5000 nyeremény	Korona 1.120.500	4000 nyeremény	Korona 1.076.000																																																																																

Az I. osztály húzása 1915. dec. hó 21 és 22-én tartatik meg. A húzások a Magy. Kir. Lottó- és Játékosok Igazgatóság, mint állami ellenõrzõ hatóság, és kir. közzéjyzo jelenléteben, nyilvánosan történik, a húzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1915. évi december hó 5-én.

Magy. kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Hazay. Tolnay.